

MILJÖBALKEN

Bilskrotning

Handbok med allmänna råd till
Naturvårdsverkets föreskrifter
om skrotbilsverksamhet.

Elektronisk publikation

Laddas ner som pdf-fil från
Naturvårdsverkets bokhandel på Internet
Miljöbokhandeln
www.miljobokhandeln.com

Pappersutskrift

Beställs från Kundtjänst
Tel 08-698 12 00, fax 08-698 15 15
E-post: kundtjanst@environ.se
Naturvårdsverket, Kundtjänst,
SE-106 48 Stockholm

Internet: www.environ.se

ISBN 91-620-6263-8

© Naturvårdsverket

Omslag: Peter Hönig, bild/illustration: Tomas Carlgren/Megapix

Utgåva nr 1: december 2001

NATURVÅRDSVERKET FÖRLAG

Förord

Regeringen har i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt i bilskrotningsförordningen (1975:348) bemyndigat Naturvårdsverket att ge ut föreskrifter om skrotbilsverksamhet. Föreskrifterna skall medverka till att omhändertagandet av skrotbilar sker på ett från hälso- och miljösynpunkt lämpligt sätt. Genom föreskrifterna (NFS 2002:2) införlivas även EG-direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon (ELV) i svensk lagstiftning i de delar som rör skrotbilsverksamhet. Föreskrifterna återges i bilaga.

En bestämmelse i en myndighetsföreskrift är rättsligt bindande för den som den riktar sig till.

Ett allmänt råd är inte rättsligt bindande. Det kan t.ex. ha formen av en rekommendation om hur verksamhetsutövaren kan eller bör handla i en viss situation. Ett allmänt råd kan därvid sägas vara en uttolkning av innebörden i en regel. Dessa allmänna råd är en uttolkning av Naturvårdsverkets föreskrifter om skrotbilsverksamhet (NFS 2002:2).

Handbokstexten innehåller information om fakta av olika slag, t.ex. en redogörelse för gällande lagstiftning.

Denna handbok med allmänna råd är avsedd ge förklaring och vägledning till föreskrifterna åt bl.a. verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Handboken har utarbetats av Erik Westin, Hans Zetterling och Åsa Wiklund Fredström vid Naturvårdsverket. Handboken har remissbehandlats.

Stockholm i december 2001
Naturvårdsverket

Kerstin Cederlöf

Innehållsförteckning

<i>Förord</i>	3
<i>Bakgrund</i>	6
Skrotbilers innehåll samt hälso- och miljöpåverkan	6
<i>Regler som gäller vid skrotbilsverksamhet</i>	7
Bilskrotninglagen (1975:343) och bilskrottningsförordningen (1975:348)	7
Arbetsmiljön	7
Miljöbalkens mål och hänsynsregler	7
Bevisbörderegeln och Kunskapskravet	8
Försiktighetsprincipen	8
Miljöbalkens regler om avfall och producentansvar	8
Avfallsdefinition	9
Producentansvar	9
Avfallsförordning	9
Skrotbilar blir farligt avfall 1 januari 2002	10
Införsel och utförsel av avfall	11
Miljöfarlig verksamhet	11
Egenkontroll - verksamhetsutövarens ansvar	12
Tillsyn	13
Köldmedier	13
Räddningstjänst och brandskydd	13
Övriga berörda författningar	13
<i>Kommentarer till enskilda paragrafer</i>	14
Tillämpningsområde	14
Definitioner	15
Tillträdesskydd	15
Plats för lagring före behandling	15
Plats för behandling	15
Behandling för sanering, säkerhet och främjande av materialutnyttjande	16
Lagring och behandling efter tömning och demontering	17
Övriga skyddsåtgärder och försiktighetsmått	17
Dokumentationsskyldighet	18
Tillsyn och ansvar	18

Straffbestämmelser i miljöbalken	18
Finns det misstanke att brott föreligger?	19
Ikraftträdande	20
Bilaga: Naturvårdsverkets författningssamling NFS 2002:2	
Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om skrotbilsverksamhet	

Bakgrund

Skrotbilars innehåll samt hälso- och miljöpåverkan

Skrotbilars innehåll av miljöskadliga ämnen och komponenter varierar med fabrikat och ålder. De innehåller vissa komponenter, exempelvis batterier, kvicksilverbrytare, freoner (exv. CFC), oljor och andra vätskor som kan ge negativa effekter i miljön och utgöra ett hot mot hälsan. Skrotbilar kan även innehålla sådana ämnen som är långlivade och kan anrikas i växter och djur och där riskerar att orsaka skada.

Nya ämnen kommer till användning på grund av produktutveckling, ibland utan att hälso- och miljökonsekvenserna är tillräckligt utredda. Kunskaperna ökar om produkternas innehåll och vilka effekter ämnena kan ge upphov till. Halten av de bromerade flamskyddsmedlen PBDE i modersmjölk har fördubblats på 5 år i Sverige, vilket inger oro. Försök med PBDE på musungar har visat att detta ämne hade negativa effekter på mössen, när de blev vuxna. Påverkan på minne och inlärning konstaterades. Det går inte att säga vilka källor som orsakar denna ökning av bromerade flamskyddsmedel i miljön.

Ovanliga metaller som indium används i elektronik, oftast i små mängder. Nya forskningsrön indikerar att halterna i miljön ökar. Man vet ännu för lite om de ovanliga metallerna i elektronik för att bedöma om de innebär en risk för miljön. Detta är ett exempel på att nya miljöfrågor hela tiden kommer att dyka upp för en så komplicerad varugrupp. Bilar innehåller allt mer elektronik.

Plaster kan innehålla många ämnen som kan vara skadliga för människa och miljö. Vid okontrollerad brand i plast kan dessutom bildas mycket giftiga ämnen som halogenerade dioxiner. Vid kontrollerad förbränning kan energiinnehållet i organiskt material utnyttjas samt bildningen och utsläppen av dessa ämnen begränsas.

Återvinning av metaller och andra material ger minskad miljöbelastning på grund av att uttaget av naturresurser minskar, totala utsläppen vid förädlingen minskar liksom energiåtgången. Vid återvinning av metaller kan ett material förorena ett annat, vilket är negativt för metallåtervinningen. Exempelvis är det inte önskvärt att få in koppar i järnfraktioner.

Om inte skrotbilar hanteras på rätt sätt riskeras att miljöfarliga ämnen sprids till miljön. Ibland sker det direkt, exempelvis om en kvicksilverkomponent slås sönder vid fragmentering. I andra fall sker det på längre sikt som när miljöfarliga ämnen läggs i en deponi och långsamt frigörs.

Regler som gäller vid skrotbilsverksamhet

Beträffande skydd för människors hälsa och miljön finns, förutom bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:2) om skrotbilsverksamhet, en mängd bestämmelser i olika författningar som en verksamhetsutövare bör ha kännedom om och tillämpa. Här nedan följer en redogörelse för de viktigaste bestämmelserna.

Bilskrotninglagen (1975:343) och bilskrotningsförordningen (1975:348)

I dessa regelverk definieras begreppen bilskrotare, bilskrotning, skrotbil och skrotningsintyg. Här framgår också vem som får utfärda skrotningsintyg liksom alla regler kring skrotningspremien och skrotningsavgiften. Bilskrotningsfonden bildas av de skrotningsavgifter som erläggs. Medel ur bilskrotningsfonden kan användas till skrotningspremier, till åtgärder som kommun vidtar för att ställa i ordning på plats där bilvrak lämnats, eller till verksamhet för materialåtervinning av delar från bilar eller bussar.

Ytterligare regler om:

- auktorisation av bilskrotare,
- förteckning över bilskrotare och producenter behöriga att utfärda skrotningsintyg,
- bemyndigande att utfärda föreskrifter om hantering av skrotbilar,
- skrotningspremiens konstruktion och storlek,
- bidrag ur bilskrotningsfonden,
- skrotningsavgiften,
- ansvar och besvär vid brott mot dessa regler,

återfinns i bilskrotningsförordningen (1975:348).

Arbetsmiljön

Regler för skydd av arbetstagare finns i arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Arbetsmiljöfrågorna behandlas inte i denna skrift.

Miljöbalkens mål och hänsynsregler

I miljöbalken finns bestämmelser som riktar sig till alla som t.ex. bedriver en verksamhet som på något sätt kan motverka balkens mål. Balkens bestämmelser gäller således bl.a. för den som ägnar sig åt skrotbilsverksamhet.

Enligt 1 kap. 1 § är målet med miljöbalken att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Miljöbalken skall tillämpas på ett sådant sätt att bl.a. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter samt att man främjar återanvändning och återvinning och hushållning med material, råvaror och energi.

I 2 kap. miljöbalken finns de s.k. allmänna hänsynsreglerna. Dessa är grundläggande regler som alltid gäller även om annan lagstiftning också är tillämplig. De regler i 2 kap. som i första hand är tillämpliga när det gäller skrotbilsverksamhet är

- bevisbörderegeln i 1 §,
- kravet på kunskap enligt 2 §,
- kravet att vidta skyddsåtgärder och iaktta försiktighetsmått enligt 3 §,
- kravet på bästa möjliga teknik enligt 3 §,
- försiktighetsprincipen enligt 3 §,
- regeln i 4 § om val av lokalisering, samt
- regeln i 5 § om att hushålla med råvaror och energi m.m. samt,
- avvägningsregeln i 7 §,
- ansvarsregeln i 9 §.

Bevisbörderegeln och Kunskapskravet

En grundläggande förutsättning för att kunna skydda människors hälsa och vår miljö är kännedom om vilka problem som finns och om hur de kan lösas. Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken skall alla som bedriver en verksamhet, exempelvis bilskrotning, skaffa sig den kunskap som behövs. Det viktiga är att skaffa sig relevant kunskap för den verksamhet man bedriver. Detta har verksamhetsutövaren själv ett ansvar för att ta reda på. Det är också viktigt att följa utvecklingen inom området. Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att, vid t.ex. tillsyn, visa att kraven enligt hänsynsreglerna uppfylls, såsom att relevanta kunskaper finns inom företaget och att de tillämpas.

Försiktighetsprincipen

I 2 kap. 3 § andra stycket sägs att försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta är ett uttryck för den s.k. försiktighetsprincipen.

Principen går ut på att förebygga eller begränsa skador och olägenheter på människors hälsa och miljön. Även om man inte säkert vet om en viss verksamhet kan orsaka en skada eller olägenhet, men om man har anledning att anta att det kan vara så, är verksamhetsutövaren skyldig att vidta åtgärder i förebyggande syfte. Försiktighetsprincipen innebär således att en verksamhetsutövare är skyldig att förebygga inte bara säkert förutsebara utan också möjliga skador och olägenheter

Miljöbalkens regler om avfall och producentansvar

I 15 kap. miljöbalken finns de grundläggande bestämmelserna om avfall och producentansvar. Där finns bl.a. definitioner av olika begrepp som förekommer i avfallssammanhang samt bestämmelser om den kommunala renhållningsskyldigheten, om producentansvar, hur avfall skall hanteras och bestämmelser om källsortering m.m.

Avfallsdefinition

I 15 kap. 1 § miljöbalken finns en definition av begreppet avfall. Denna definition överensstämmer med EU:s regler på avfallsområdet.

Enligt 15 kap. 1 § miljöbalken menas med avfall varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori som anges i bilaga till renhållningsförordningen. En förteckning över avfall som hör till dessa kategorier finns som bilaga 2 till samma förordning. Denna förteckning har hämtats från EWC (European Waste Catalogue), dvs. den Europeiska avfallskatalogen, som upprättats av EU-kommissionen.

Som ytterligare en förutsättning för att något skall anses som avfall gäller att innehavaren gör sig av med det eller avser att göra sig av med det eller är skyldig att göra sig av med det.

Av regeringens proposition 1997/98:145 om svenska miljömål framgår av avsnitt 5.4: "I enlighet med EU:s avfallspolitik bör avfall i första hand förebyggas, i andra hand återanvändas eller återvinnas och i sista hand bortskaffas på ett säkert sätt. Materialåtervinning bör prioriteras framför energiutvinning när detta är miljömässigt motiverat."

Producentansvar

I förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar regleras producenters skyldigheter när det gäller uttjänta bilar. Med producent menas den som yrkesmässigt i Sverige tillverkar eller till Sverige för in bilar (1 §). En producent skall se till att de uttjänta bilar som tagits emot av producenten eller av någon som denne anlitat, blir omhändertagen för skrotning enligt reglerna i bilskrotninglagen (1975:343) och föreskrifter meddelade med stöd av lagen, däribland Naturvårdsverkets föreskrifter om skrotbilsverksamhet (4 §). I förordningen finns regler (5 §) om att producenten är skyldig se till att bilskrotare får tillgång till anvisningar om demontering och dränering liksom att de får den information om material, komponenter och kemiska produkter som finns i bilar i den omfattning som behövs för att underlätta att återanvändning och återvinning kan ske.

Avfallsförordning

En ny avfallsförordning (2001:1063) träder i kraft 1 januari 2002 och ersätter då renhållningsförordningen (1998:902) samt förordningen (1996:971) om farligt avfall. Enligt 26 § avfallsförordningen krävs tillstånd av länsstyrelsen för att yrkesmässigt transportera avfall. Tillstånd krävs dock inte för transport för återanvändning av avfall som inte är farligt avfall. I 27 § och i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:8) om tillstånd eller anmälningsplikt för yrkesmässig transport av avfall anges vissa undantag från kravet på tillstånd.

Avfallsförordningens 42-44 §§ med skyldighet att föra anteckningar och, efter anmodan, lämna uppgifter till den kommunala tillsynsmyndigheten gäller också för den som omhändertar skrotbilar och skickar dessa vidare.

Vid bilskrotning eller annat omhändertagande av skrotbilar uppkommer det fraktioner som har sådana egenskaper att de skall betraktas som farligt avfall.

Bestämmelser om sådant avfall finns också i avfallsförordningen. Dessa bestämmelser grundar sig på rådets direktiv 91/689/EEG om farligt avfall. Farligt avfall är sådant avfall som finns upptaget i bilaga 1 till avfallsförordningen och som där betecknas med en asterisk "***", eller annat avfall som har någon av de egenskaper som anges i bilaga 3 till avfallsförordningen.

I avfallsförordningen finns bestämmelser om anmälningsplikt för transport av farligt avfall och för återvinning och bortskaffande i 34 – 38 §§. Undantag görs för verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i avfallsför-

ordningen eller enligt bestämmelserna om miljöfarlig verksamhet. Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från anmälningsplikten.

Vidare finns regler om bl.a. försiktighetsmått vid hantering, skyldighet att föra anteckningar, avfallslämnarens skyldighet att kontrollera tillstånd, undantag från kravet på tillstånd samt krav på transportdokument.

Vissa bestämmelser i avfallsförordningen riktar sig primärt till de verksamhetsutövare som producerar det farliga avfallet. Dessa bestämmelser gäller försiktighetsmått vid hantering, skyldighet att föra anteckningar och skyldigheten att kontrollera andra aktörers tillstånd.

Enligt 21 § avfallsförordningen får farligt avfall som huvudregel inte blandas med annat slag av farligt avfall. Det får inte heller blandas med annat avfall eller andra ämnen eller material. Om avfallet ändå av någon anledning har blandats med annat avfall eller andra ämnen eller material, så skall de olika slagen av avfall separeras från varandra och från andra ämnen eller material. Kravet på separering gäller om det behövs från miljöskyddssynpunkt och om det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

I undantagsfall får enligt 21 § avfallsförordningen visst slag av farligt avfall blandas med annat farligt avfall, med andra slag av avfall eller med ämnen eller material, om det görs på ett sätt som kan godtas från miljösynpunkt. Om syftet med blandningen är att förbättra säkerheten vid återvinning eller bortskaflande, så är detta en omständighet som positivt bör påverka bedömningen av om blandningen skall godtas.

Enligt 43 § avfallsförordningen är den som utövar verksamhet där farligt avfall uppkommer skyldig att föra anteckningar om

- den mängd avfall som uppkommer årligen,
- de slag av avfall som uppkommer i verksamheten,
- de anläggningar som olika slag av avfall transporteras till.

Dessa anteckningar skall sparas i minst 5 år och efter anmodan lämnas till tillsynsmyndigheten.

Enligt 39 § avfallsförordningen är den som lämnar över farligt avfall för transport skyldig att kontrollera att transportören har det tillstånd som krävs och att den som avses ta emot farliga avfallet, t.ex. för återvinning eller bortskaflande har de tillstånd som är nödvändiga för verksamheten.

Enligt 41 § avfallsförordningen skall den som sänder iväg farligt avfall upprätta ett transportdokument för varje transport. Dokumentet skall innehålla uppgift om avsändare, mottagare, transportör samt slag och mängd av avfall. Dokumentet skall undertecknas av avsändaren och vid mottagandet av mottagaren. Ytterligare bestämmelser om hanteringen av transportdokument finns i Naturvårdsverkets föreskrifter SNFS 1997:4.

Bilskrotning och annat omhändertagande av skrotbilar medför normalt inte tillståndsplikt enligt avfallsförordningen. Om omhändertagandet av skrotbilar innebär att spillolja uppkommer, såsom är fallet vid bilskrotning, så gäller förordningen om spillolja med relativt detaljerade regler om försiktighetsmått vid förvaring av spilloljan.

Skrotbilar blir farligt avfall 1 januari 2002

EU-kommissionen har i beslut 2000/532/EG av den 3 maj 2000 (ändrat genom beslut 2001/118/EG, 2001/119/EG och 2001/573/EG) beslutat om en ny avfallsförteckning, European Waste Catalogue. Den mest betydande förändringen av beslutet är att flera

avfallslag som tidigare inte klassificerats som farligt avfall, skall betraktas som farligt avfall. Uttjänta fordon (EWC 16 01 04), som ännu inte tömts på vätskor och andra farliga komponenter, blir farligt avfall, däribland alltså skrotbilar. Beslutet är genomfört i svensk lagstiftning från och med den 1 januari 2002 genom den nya avfallsförordningen (2001:1063).

Införsel och utförsel av avfall

Enligt rådets förordning (EEG) 259/93 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen gäller för vissa slag av avfall krav på tillstånd för att få föra ut avfall från Sverige och för att föra in avfall till Sverige. Dessutom gäller den svenska förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av avfall. Anmälan om att föra ut avfall görs till Naturvårdsverket. Denna fråga behandlas inte vidare i skriften.

Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet menas användning av fast egendom eller fasta anläggningar som kan innebära utsläpp till mark, luft eller vatten eller annan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Begreppet miljöfarlig verksamhet definieras närmare i 9 kap. 1 § miljöbalken. Av definitionen framgår att anläggningar för återvinning och bortskaftande av avfall av olika slag är miljöfarlig verksamhet.

Enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och 5 och 21 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gäller krav på tillstånd respektive anmälan för vissa i bilagan till förordningen angivna verksamheter, t.ex. avfallsanläggningar.

I bilagan till förordningen finns en beskrivning av varje tillstånds- och anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet där SNI-kod och prövningsmyndighet anges. Med SNI-kod avses en sifferkod enligt Svensk Näringslivsindelning för respektive verksamhet. Prövningsmyndigheten anges med A för miljödomstolen, B för länsstyrelsen och C för anmälan till den kommunala miljönämnden. Enligt bilagan är skrotbilsverksamhet klassad enligt nedan:

Anläggning för återvinning av avfall genom fragmentering eller annan bearbetning om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	37-1	B
Samma som föregående punkt om den hanterade mängden avfall är högst 10 000 ton per år	37-2	C
Anläggning för sortering av avfall, om den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.002-1	B
Samma som föregående punkt om den hanterade mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år	90.002-2	C
Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av skrotbilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (1975:348)	90.008-1	C

De allra flesta bilskrotningsverksamheter som berörs av denna handbok, dessa föreskrifter och allmänna råd är således anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter.

Miljöbalken trädde i kraft 1999-01-01. Av 5 § lagen om införande av miljöbalken framgår att de tillstånd som meddelats med stöd av miljöskyddslagen fortfarande gäller.

Egenkontroll - verksamhetsutövarens ansvar

Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken skall den som bedriver en verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön utföra s.k. egenkontroll.

Egenkontroll innebär att fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga negativa effekter på hälsa och miljö. Verksamhetsutövaren skall därvid också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Närmare bestämmelser finns i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Egenkontrollförordningen gäller bl.a. för den som yrkesmässigt bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet. Enligt 4 § i förordningen skall det för varje verksamhet finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten enligt miljöbalken, föreskrifter som meddelats med stöd av balken samt domar och beslut som rör verksamheten. Enligt 5 § skall verksamhetsutövaren ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick. Detta skall vara dokumenterat.

Enligt 6 § skall verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten. Resultatet av sådana undersökningar och bedömningar skall dokumenteras. Om det i verksamheten skulle inträffa en driftsstörning eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljö, skall verksamhetsutövaren omgående underrätta tillsynsmyndigheten om detta.

Enligt 7 § skall verksamhetsutövaren förteckna de kemiska produkter och biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt. En sådan förteckning skall innehålla följande uppgifter om produkterna eller organismerna:

- produktens eller organismens namn,
- omfattning och användning av produkten eller organismen,
- information om produktens eller organismens hälso- eller miljöskadlighet, samt
- produktens eller organismens klassificering med avseende på hälso- eller miljöfarlighet.

Naturvårdsverket har givit ut en handbok med allmänna råd om egenkontroll, NFS 2001:2.

För kontroll av arbetsmiljö hänvisas till Arbetarskyddsstyrelsens föreskrift AFS 1996:6 ”Internkontroll av arbetsmiljön”.

Tillsyn

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsynen är ett medel för att nå miljöbalkens syfte vilket bör genomsyra tillsynsverksamheten vid såväl planering som genomförande. Den enskilde verksamhetsutövaren, inte tillsynsmyndigheten, har ansvaret för verksamheten och att lagar, föreskrifter och beslut följs.

Tillsynen bör bedrivas så att den i varje situation stärker verksamhetsutövarens egen förmåga att uppfylla sitt ansvar och att självständigt bidra till en hållbar utveckling genom ett förebyggande miljöarbete. Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Tillsynsmyndigheten bör agera vid alla typer av överträdelser, såväl vid överträdelser av villkor i beslut om tillstånd som då principen om resurshushållning, kretsloppsprincipen eller dessa föreskrifter inte iakttas.

Tillsynen bör bedrivas så att den i varje situation stärker verksamhetsutövarens egen förmåga att efterleva miljöbalkens krav. Hur tillsynsmyndigheten bör bedriva sin tillsyn framgår av allmänna råd (NFS 2001:3) och handbok om tillsyn.

Köldmedier

Sedan den 1 oktober 2000 gäller nya regler om ozonförstörande ämnen inom EU. Reglerna finns i förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet. Ämnen som används som köldmedier i kyl- och värmepumpsanläggningar skall hanteras enligt EG-förordningen och enligt de kompletterande bestämmelserna i förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ned ozonskiktet samt förordningen (1995:555) om HFC. Därutöver gäller på detta område Naturvårdsverkets föreskrifter om kyl- och värmepumpsanläggningar innehållande CFC, övriga CFC, haloner, HCFC och HFC, den s.k. "köldmediekungörelsen", (SNFS 1992:16 omtryckt SNFS 1997:3). Naturvårdsverket har dessutom givit ut allmänna råd 97:2 "Kylanläggningar och värmepumpar med ozonnedbrytande köldmedier eller HFC-köldmedier".

Räddningstjänst och brandskydd

Regler för brandskydd och myndigheternas tillsyn av brandsäkerhet finns i räddningstjänstlagen (1986:1102) med tillhörande författningar och behandlas inte i denna skrift.

Övriga berörda författningar

Bland övriga författningar som kan beröra skrotbilsverksamhet kan nämnas förordningen (1997:645) om batterier, förordningen (1993:1268) om spillolja, förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, samt föreskrifter som meddelats med stöd av nämnda förordningar.

Kommentarer till enskilda paragrafer

Tillämpningsområde

1 §

Dessa föreskrifter är tillämpliga på lagring, tömning, demontering och annat yrkesmässigt omhändertagande av skrotbilar.

Det saknas en definition av begreppet yrkesmässig och det finns ännu ingen rättspraxis på området om innebörden. En verksamhet som vid ett tillfälle bedöms inte vara yrkesmässig kan vid ett senare tillfälle anses vara det enbart beroende på att en ny omständighet har tillkommit. Vid bedömningen av om en verksamhet är yrkesmässig eller inte kan nedanstående exempel tyda på att den är det. Om den som bedriver den

- är näringsidkare (exempelvis i skatterättsligt hänseende),
- kallar sig företagare,
- uppenbarligen bedriver verksamheten kommersiellt,
- utför tjänster åt någon annan,
- tar betalt,
- gör något som faller under miljöbalken inom en i övrigt yrkesmässig verksamhet,
- gör så i större omfattning, med viss varaktighet eller periodiskt återkommande,
- har att följa yrkestrafiklagen,
- inte agerar som privatperson,

kan det vara fråga om yrkesmässighet.

Uppfyller verksamheten enbart en av punkterna behöver inte detta nödvändigtvis betyda att den är yrkesmässig. Ibland kan således flera av punkterna behöva uppfyllas för att verksamheten skall anses yrkesmässig. Såväl offentligt som privat driven verksamhet kan vara yrkesmässig.

2 §

Bestämmelser om tillstånds- och anmälningsplikt för anläggningar för återvinning av skrot m.m. finns i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3 §

Föreskrifterna om försiktighetsmått i 6 - 18 §§ skall inte tillämpas på en verksamhet om strängare krav på försiktighetsmått har meddelats genom villkor vid tillståndsprövning.

4 §

Bestämmelser om farligt avfall finns i avfallsförordningen (2001:1063). Bestämmelser om HFC och ozonförstörande ämnen finns i förordningen (1995:555) om HFC, förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ned ozonskiktet och Naturvårdsverkets kungörelse (SNFS 1992:16) med föreskrifter om kyl- och värmepumpanläggningar innehållande CFC, HCFC och HFC.

Definitioner

5 §

Termer och begrepp har i dessa föreskrifter samma betydelse som i bilskrotningsförordningen (1975:348) och i bilskrotningslagen (1975:343).

Allmänna råd till 5 §

Yrkesmässigt omhändertagande av skrotbil bör anses omfatta t.ex. lagring av skrotbil hos bilåterförsäljare.

Av bilskrotningsförordningen framgår att med begreppet skrotbil avses en utrangerad bil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram. I bilskrotningslagen (1975:343) finns följande definitioner:

1 §:

- Bilskrotare: fysisk eller juridisk person som utför eller avser att utföra bilskrotning,
- bilskrotning: yrkesmässigt omhändertagande av skrotbilar för slutskrotning eller för tillvaratagande av delar av sådana bilar för försäljning,
- skrotbil: utrangerad bil som enligt vad regeringen föreskriver skall anses som skrotbil,
- skrotningsintyg: intyg som visar att skrotbil har omhändertagits för skrotning och som utfärdas för avregistrering ur vägtrafikregistret.

Av 2 § bilskrotningslagen (1975:343) framgår även att skrotbilar får yrkesmässigt skrotas endast av en auktoriserad bilskrotare.

Tillträdesskydd

6 §

All verksamhet skall bedrivas inom avgränsat område som medger kontrollerat tillträde.

Normalt omgärdas skrotbilsverksamheten av stängsel.

Plats för lagring före behandling

7 §

Lagring av skrotbilar före behandling skall ske på en plats med tät ytbeläggning.

På platsen skall finnas anordningar för uppsamling av spill, utrustning för omhändertagande av avloppsvatten och dagvatten genom slam- och oljeavskiljning samt de ytterligare reningsanordningar som beslutats av kommunen.

I de fall lagring av skrotbilar före behandling sker under tak krävs inte anordningar för dagvattenrening.

Plats för behandling

8 §

Tömning, demontering och annan behandling av skrotbilar skall ske på en plats med

1. tät ytbeläggning,
2. anordningar för uppsamling av spill,
3. utrustning för omhändertagande av avloppsvatten och dagvatten genom slam- och oljeavskiljning samt de ytterligare reningsanordningar som beslutats av kommunen,
4. möjlighet till tömning av vätskor även vintertid,
5. lager för demonterade reservdelar,

6. lämpliga behållare för lagring av vardera demonterade batterier, filter, kondensatorer som innehåller PCB/PCT, komponenter som innehåller kvicksilver samt behållare för andra demonterade delar som kräver särskild lagring,
7. lagringstankar för åtskild lagring av vätskor från skrotbilar,
8. lämpliga lager för skrotdäck, inklusive skydd mot brandfara vid stora lagringsmängder.

I de fall tömning, demontering eller annan behandling av skrotbilar sker under tak krävs inte anordningar för dagvattenrening enligt första stycket 3.

Allmänna råd till 8 §

Annan behandling av skrotbilar bör anses omfatta t.ex. pressning av skrotbilar i stationär eller mobil press.

Normalt är en press försedd med uppsamlingstråg för spill som uppstår vid pressningen även om skrotbilen är tömd. Normalt uppfylls kravet i 8 § 4 genom att behandlingen, och lagringen omedelbart före behandlingen, sker inomhus i uppvärmda lokaler så att vätskor tinat upp innan tömning.

Behandling för sanering, säkerhet och främjande av materialutnyttjande

9 §

Skrotbilar skall behandlas enligt följande:

De ämnen, vätskor och komponenter som anges i bilaga 1:1 och 1:2 skall tömmas, demonteras eller neutraliseras samt samlas in och separatlagras på lämpligt sätt.

Behandling för sanering och säkerhet enligt bilaga 1:1 skall ske snarast möjligt.

Vid behandling enligt första stycket skall ämnen, vätskor och komponenter hanteras och separatlagras på ett sådant sätt att skador och olägenheter för människor och miljö undviks. Återanvändning och återvinning, särskilt materialutnyttjande, samt miljöriktigt bortskaffande skall främjas.

Allmänna råd till 9 §

För att kravet på behandling snarast möjligt skall anses vara uppfyllt bör skrotbilar normalt behandlas inom 3 månader från mottagandet.

Av 4 § Bilskrotningsförordningen framgår att länsstyrelsen får bestämma det högsta antal skrotbilar som samtidigt får finnas i lager hos auktoriserad bilskrotare.

Plast från äldre bilar tillverkade före cirka år 1990 är heterogen och kan även innehålla miljöfarliga ämnen som exempelvis kadmium, vilket avsevärt försvårar återvinning. Detta är emellertid ett övergående problem. Kravet enligt bilaga 1:2 punkt 5 träder därför i kraft 1 januari år 2006. Då blir det obligatoriskt att demontera större sammanhängande plastdetaljer som exempelvis stötfångare, instrumentbräda och vätskebehållare, om inte dessa detaljer avskiljs vid fragmenteringen på ett sätt som gör att materialet kan återvinnas effektivt.

Lagring och behandling efter tömning och demontering

10 §

Lösa uppsamlingskärl och demonterade bildelar, som består av eller innehåller ämnen enligt bilaga 1:1, skall märkas och förvaras i låsbart utrymme under tak på invallat, avloppslöst och tätt underlag.

11 §

Ytterligare behandling av skrotbilar, komponenter eller material får inte utföras förrän demontering, tömning och märkning skett enligt 9 - 10 §§.

12 §

Lagring av komponenter och reservdelar skall ske på ett sådant sätt att skada undviks på komponenter som innehåller vätskor och på återvinningsbara komponenter och reservdelar.

Övriga skyddsåtgärder och försiktighetsmått

13 §

På del av anläggning för skrotbilsverksamhet dit allmänheten har tillträde får inte skrotbilar staplas på höjden.

På del av anläggning för skrotbilsverksamhet dit allmänheten har tillträde skall minst 30 % av markytan vara fri från skrotbilar och annat material för att underlätta tillträde.

Det kan vara svårt att avgöra om 30 %-kravet är uppfyllt eller ej. Om skrotbilar är uppställda med 0,5 meters avstånd är 30 %-kravet uppfyllt och tillträde är underlättat.

Sveriges mest sålda bilar under senare år har varit Volvo och SAAB. Deras minsta modeller, S40 och 9-3, upptar cirka 7,7 kvadratmeter yta. Större modeller, Volvo 745, 855 och SAAB 9000, 9-5 upptar cirka 8,0-8,5 kvadratmeter yta. Mindre bilar, exv. Peugeot 205, Nissan Micra och VW Polo, upptar en yta av 5,9-6,3 kvadratmeter.

Nio stycken Volvo V70 eller 12 stycken Nissan Micra per 100 kvadratmeter uppställningsyta skulle motsvara att cirka 30 % av ytan är bilfri. Normalt är alltså minst 30 % av markytan fri från skrotbilar när inte fler än nio bilar per 100 kvadratmeter lagras.

14 §

Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder inte överstiger följande värden:

50 dB(A)	dagtid, vardag	kl. 0700-1800
45 dB(A)	kvällstid, vardag	kl. 1800-2200
45 dB(A)	dagtid, sön- och helgdag	kl. 0900-1800

Under övrig tid får bullerstörande verksamhet inte bedrivas annat än om tillsynsmyndigheten så medger.

15 §

Oljeavskiljare skall vara så konstruerade att de möjliggör avstängning och provtagning.

Oljeavskiljare och uppsamlingstankar skall förses med tömningslarm och vid behov tömmas på avskild olja och slam, dock minst en gång per år.

16 §

Vid platser där spill av olja eller andra kemiska produkter kan ske skall sanerings- eller absorptionsmedel finnas tillgängligt.

Olje- eller vätskeutsläpp på mark eller hårdgjorda ytor skall omedelbart saneras genom att jord eller absorptionsmedel schaktas bort eller tas omhand på annat sätt.

17 §

Urbränning av skrotbilar, kabelbränning eller förbränning av annat avfall får inte ske.

Dokumentationsskyldighet

18 §

Skriftliga skötsel- och driftinstruktioner för alla hanteringsmoment, som är förknippade med risker för hälsan eller för den yttre miljön, skall upprättas och finnas tillgängliga.

19 §

En bilskrotare skall föra anteckningar enligt bilaga 2.

Anteckningarna skall för varje kalenderår sammanställas senast den 31 mars påföljande år och sparas till den 31 mars nästföljande år.

Allmänna råd till 19 §

Att uppenbart bryta mot dokumentationsskyldigheten är ett exempel på när bilskrotare bör anses i väsentlig mån åsidosätta sina åligganden enligt 9 § 2 bilskrotningsförordningen (1975:348).

Av bilskrotningsförordningen framgår att auktorisation av bilskrotare meddelas av länsstyrelsen för viss tid, högst fem år, och kan förnyas efter ansökan. Denna regel gäller från den 1 juli år 2001. Auktorisationer som meddelats före detta datum går ut den sista juni år 2004.

I 9 § 2 i bilskrotningsförordningen (1975:348) finns regler om när länsstyrelsen kan återkalla auktorisation som tidigare meddelats till bilskrotare. Ett av de skäl som kan utgöra grund för att återkalla auktorisationen är om bilskrotaren i väsentlig mån åsidosätter vad som åligger honom enligt gällande lagstiftning angående miljövard.

Tillsyn och ansvar

20 §

Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken och i bilskrotningsslagen (1975:343).

21 §

Bestämmelser om straff finns i 29 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen kan enligt bilskrotningsförordningens 9 § återkalla auktorisationen om bilskrotaren i väsentlig mån åsidosätter sina åligganden enligt dessa föreskrifter. Det finns även andra skäl länsstyrelsen kan åberopa med stöd av samma paragraf för att återkalla auktorisationen.

Straffbestämmelser i miljöbalken

Med miljöbalkens införande samlades straffbestämmelserna på miljörettens område i en författning. Tidigare fanns bestämmelserna i miljöskyddslagen och i brottsbalken, men numera är alltså straffbestämmelserna samlade i 29 kap miljöbalken.

Redan inledningsvis är det viktigt att framhålla att tillsynsmyndigheten har en lagstadgad skyldighet att anmäla varje misstanke om brott till åklagaren/polismyndigheten i enlighet med 26 kap. 2 § miljöbalken. I Naturvårdsverkets allmänna råd om tillsyn (NFS 2001:3) finns mer information om hur tillsynsmyndigheten lämpligen kan och bör agera i olika situationer.

Av 29 kap. 1 § miljöbalken framgår att den som med uppsåt förvarar avfall på ett sätt som genom förorening kan medföra hälsorisker för människor, skador på djur eller växter som inte är av ringa betydelse eller genom förorening orsakar annan betydande olägenhet i miljön skall dömas för miljöbrott till böter eller fängelse i högst två år. Om brottet bedöms som grovt skall gärningsmannen dömas till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Om någon begår ovan angivna gärning av oaktsamhet (slarv, obetänksamhet) skall han dömas för vållande till miljöstörning.

Om någon utan att vidta skyddsåtgärder, produktval eller försiktighetsmått befattar sig med en kemisk produkt kan denne enligt 29 kap. 3 § i miljöbalken dömas för miljöfarlig kemikaliehantering.

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet påbörjar eller bedriver en verksamhet eller vidtar någon annan åtgärd utan att ha inhämtat erforderligt tillåtighetsbeslut, tillstånd, godkännande eller medgivande eller gjort föreskriven anmälan, döms enligt 29 kap. 4 § miljöbalken för otillåten miljöverksamhet till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller bl.a. om någon bryter mot villkor som meddelats i samband med dispens.

Av 29 kap. 5 § miljöbalken framgår att om en verksamhetsutövare inte lämnar uppgifter eller om han lämnar oriktiga uppgifter som försvårar tillståndsprövningen eller en tillsynsmyndighets verksamhet, så döms han för försvårande av miljökontroll till böter eller fängelse i högst två år. Enligt 11 § skall det inte dömas till ansvar om en gärning som anges i 3–10 §§ är att anse som ringa.

Enligt 29 kap. 14 § miljöbalken kan den som har begått miljöbrott eller vållande till miljöstörning få lindrigare straff om han frivilligt vidtar åtgärder för att förhindra eller minska skadeverkningarna (s.k. tillbakaträdande).

Av 29 kap. 11 § miljöbalken framgår att till ansvar enligt detta kapitel (29 kap.) döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt lagen om straff för varusmuggling.

Därutöver gäller straffbestämmelserna i bilskrotningsförordningen för bilskrotare. Av bilskrotningsförordningens 25 § framgår att till böter dömes den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 6, 7, 11, 12, 15, 18 andra stycket eller 24 a §§ i bilskrotningsförordningen, eller som obehörigen utger sig för att vara auktoriserad bilskrotare.

Finns det misstanke att brott föreligger?

Brott är en juridisk term för att beskriva att någon har överträtt en bestämmelse, en regel, och att överträdelsen är straffbar enligt en gällande författning. Om en överträdelse av en bestämmelse har skett och tillsynsmyndigheten får kännedom om detta och kan konstatera att överträdelsen stämmer överens med någon av brottsbeskrivningarna i 29 kap. miljöbalken, så är detta skäl att misstänka att brott begåtts. Det är inte alltid lätt att avgöra om en överträdelse är straffbar och i så fall enligt vilken paragraf. Är man som tjänsteman hos tillsynsmyndighet tveksam eller osäker, så bör man kontakta åklagare eller polis för att diskutera frågan innan anmälan görs.

I det här sammanhanget är det viktigt att komma ihåg att det är domstolen som skall pröva målet och göra avvägningar för och emot. Tillsynsmyndighetens uppgift är att konstatera att en överträdelse har ägt rum. Frågor om uppsåt, oaktsamhet och brottsrubricering med hänsyn till tillämpliga författningar och lagrum (exempelvis i miljöbalken eller brottsbalken) ankommer på åklagaren att bedöma.

22 §

Bilskrotare som avser att upphöra med verksamheten skall underrätta den myndighet som enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken utövar tillsyn över den miljöfarliga verksamheten och länsstyrelsen om detta, i god tid innan verksamheten avslutas.

Ikraftträdande

Denna författning träder i kraft den 21 april 2002.

Föreskrifter och Allmänna råd om skrotbilsverksamhet återges nedan:

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter är tillämpliga på lagring, tömning, demontering och annat yrkesmässigt omhändertagande av skrotbilar.

2 § Bestämmelser om tillstånds- och anmälningsplikt för anläggningar för återvinning av skrot m.m. finns i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3 § Föreskrifterna om försiktighetsmått i 6–18 §§ skall inte tillämpas på en verksamhet om strängare krav på försiktighetsmått har meddelats genom villkor vid tillståndsprövning.

4 § Bestämmelser om farligt avfall finns i avfallsförordningen (2001:1063). Bestämmelser om HFC och ozonförstörande ämnen finns i förordningen (1995:555) om HFC, förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ned ozonskiktet och Naturvårdsverkets kungörelse (SNFS 1992:16) med föreskrifter om kyl- och värmepumpanläggningar innehållande CFC, HCFC och HFC.

Definitioner

5 § Termer och begrepp har i dessa föreskrifter samma betydelse som i bilskrotningsförordningen (1975:348) och i bilskrotningslagen (1975:343).

Tillträdesskydd

6 § All verksamhet skall bedrivas inom avgränsat område som medger kontrollerat tillträde.

Plats för lagring före behandling

7 § Lagring av skrotbilar före behandling skall ske på en plats med tät ytbeläggning.

På platsen skall finnas anordningar för uppsamling av spill, utrustning för omhändertagande av avloppsvatten och dagvatten genom slam- och oljeavskiljning samt de ytterligare reningsanordningar som beslutats av kommunen.

I de fall lagring av skrotbilar före behandling sker under tak krävs inte anordningar för dagvattenrening.

Plats för behandling

8 § Tömning, demontering och annan behandling av skrotbilar skall ske på en plats med

1. tät ytbeläggning,
2. anordningar för uppsamling av spill,
3. utrustning för omhändertagande av avloppsvatten och dagvatten genom slam- och oljeavskiljning samt de ytterligare reningsanordningar som beslutats av kommunen,
4. möjlighet till tömning av vätskor även vintertid,
5. lager för demonterade reservdelar,
6. lämpliga behållare för lagring av vardera demonterade batterier, filter, kondensatorer som innehåller PCB/PCT, komponenter som innehåller kvicksilver samt behållare för andra demonterade delar som kräver särskild lagring,
7. lagringstankar för åtskild lagring av vätskor från skrotbilar,
8. lämpliga lager för skrotdäck, inklusive skydd mot brandfara vid stora lagringsmängder.

I de fall tömning, demontering eller annan behandling av skrotbilar sker under tak krävs inte anordningar för dagvattenrening enligt första stycket 3.

Behandling för sanering, säkerhet och främjande av materialutnyttjande

9 § Skrotbilar skall behandlas enligt följande.

- De ämnen, vätskor och komponenter som anges i bilaga 1:1 och 1:2 skall tömmas, demonteras eller neutraliseras samt samlas in och separatlagras på lämpligt sätt.

Behandling för sanering och säkerhet enligt bilaga 1:1 skall ske snarast möjligt.

Vid behandling enligt första stycket skall ämnen, vätskor och komponenter hanteras och separatlagras på ett sådant sätt att skador och olägenheter för människor och miljö undviks. Återanvändning och återvinning, särskilt materialutnyttjande, samt miljöriktigt bortskaffande skall främjas.

Lagring och behandling efter tömning och demontering

10 § Lösa uppsamlingskärl och demonterade bildelar, som består av eller innehåller ämnen enligt bilaga 1:1, skall märkas och förvaras i låsbart utrymme under tak på invallat, avloppslöst och tätt underlag.

11 § Ytterligare behandling av skrotbilar, komponenter eller material får inte utföras förrän demontering, tömning och märkning skett enligt 9–10 §§.

12 § Lagring av komponenter och reservdelar skall ske på ett sådant sätt att skada undviks på komponenter som innehåller vätskor och på återvinningsbara komponenter och reservdelar.

Övriga skyddsåtgärder och försiktighetsmått

13 § På del av anläggning för skrotbilsverksamhet dit allmänheten har tillträde får inte skrotbilar staplas på höjden.

På del av anläggning för skrotbilsverksamhet dit allmänheten har tillträde skall minst 30 % av markytan vara fri från skrotbilar och annat material för att underlätta tillträde.

14 § Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder inte överstiger följande värden:

50 dB(A)	dagtid, vardag	kl. 0700–1800
45 dB(A)	kvällstid, vardag	kl. 1800–2200
45 dB(A)	dagtid, sön- och helgdag	kl. 0900–1800

Under övrig tid får bullerstörande verksamhet inte bedrivas annat än om tillsynsmyndigheten så medger.

15 § Oljeavskiljare skall vara så konstruerade att de möjliggör avstängning och provtagning. Oljeavskiljare och uppsamlingstankar skall förses med tömningslarm och vid behov tömmas på avskild olja och slam, dock minst en gång per år.

16 § Vid platser där spill av olja eller andra kemiska produkter kan ske skall sanerings- eller absorptionsmedel finnas tillgängligt.

Olje- eller vätskeutsläpp på mark eller hårdgjorda ytor skall omedelbart saneras genom att jord eller absorptionsmedel schaktas bort eller tas omhand på annat sätt.

17 § Urbränning av skrotbilar, kabelbränning eller förbränning av annat avfall får inte ske.

Dokumentationsskyldighet

18 § Skriftliga skötsel- och driftinstruktioner för alla hanteringsmoment, som är förknippade med risker för hälsan eller för den yttre miljön, skall upprättas och finnas tillgängliga.

19 § En bilskrotare skall föra anteckningar enligt bilaga 2.

Anteckningarna skall för varje kalenderår sammanställas senast den 31 mars påföljande år och sparas till den 31 mars nästföljande år.

Tillsyn och ansvar

20 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken och i bilskrotningslagen (1975:343).

21 § Bestämmelser om straff finns i 29 kap. miljöbalken.

22 § Bilskrotare som avser att upphöra med verksamheten skall underrätta den myndighet som enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken utövar tillsyn över den miljöfarliga verksamheten och länsstyrelsen om detta, i god tid innan verksamheten avslutas.

1:1 Miljöstörande ämnen, vätskor och komponenter för sanering och säkerhet

- förbrukade oljor (motorolja, transmissionsolja, växellådsolja, hydraulolja, bromsolja m.m.),
- förbrukade oljefilter,
- drivmedel (bensin, diesel, gas),
- andra vätskor (kylarvätska, spolarvätska m.m.),
- kondensatorer som innehåller PCB/PCT,
- köldmedier från klimatanläggning,
- startbatterier och batterier i elbilar,
- samtliga komponenter som innehåller kvicksilver (reläer, brytare, gasurladdningslampor m.m.),
- blyvikter,
- gastankar för flytande gas,
- potentiellt explosiva komponenter, t.ex. i krockkuddar och bältessträckare.

1:2 Ämnen och komponenter för materialåtervinning

1. katalysatorer,
2. däck, om inte dessa avskiljs vid fragmenteringen på ett sätt som gör att materialet kan återvinnas effektivt,
3. metallkomponenter som innehåller koppar, aluminium och magnesium, om inte dessa kan separeras i fragmenteringsprocessen,
4. glasrutor.

Från och med den 1 januari 2006 dessutom

5. större sammanhängande plastdetaljer (stötfångare, instrumentbräda, vätskebehållare m.m.), om inte dessa avskiljs vid fragmenteringen på ett sätt som gör att materialet kan återvinnas effektivt.

Dokumentation för verksamhetsåret 20....**Företag och organisationsnum-
mer.....****Adress och tel.nr.....**

Materialdata	Levererade mängder (liter / kg / st)	Levererat till
Olja		
Oljefilter		
Batterier		
Bromsvätska		
Kylarvätska		
Spolarvätska		
Drivmedel		
CFC, HCFC, HFC		
Bly		
Komponenter med kvicksilver		
Tankar för flytande gas		
Däck		
Potentiellt explosiva komponenter demonterade eller neutraliserade		

Utfärdade skrotningsintyg		
Skrotbilslager den 31/12		
Chassin till fragmentering, antal		
Chassin till fragmentering, vikt		
Övriga delar som särskilt avskilts		

Underskrift.....

Dokumentationen avser kalenderår

Dessa föreskrifter träder i kraft den 21 april 2002.

NATURVÅRDSVERKET

LARS-ERIK LILJELUND

Erik Westin
(Enheten för produkter och avfall)

Allmänna råd

Till 5 §

Yrkesmässigt omhändertagande av skrotbil bör anses omfatta t.ex. lagring av skrotbil hos bilåterförsäljare.

Till 8 §

Annan behandling av skrotbilar bör anses omfatta t.ex. pressning av skrotbilar i stationär eller mobil press.

Till 9 §

För att kravet på behandling snarast möjligt skall anses vara uppfyllt bör skrotbilar normalt behandlas inom 3 månader från mottagandet.

Till 19 §

Att uppenbart bryta mot dokumentationsskyldigheten är ett exempel på när bilskrotare bör anses i väsentlig mån åsidosätta sina åligganden enligt 9 § 2 bilskrotningsförordningen (1975:348).

MILJÖBALKEN

Bilskrotning

Handbok med allmänna råd till Naturvårdsverkets föreskrifter om skrotbilsverksamhet.

Denna handbok med allmänna råd är avsedd att ge förklaring och vägledning till föreskrifterna NFS 2002:2 (återges i sin helhet som bilaga till handboken) åt bland andra bilskrotare och andra berörda verksamhetsutövare samt åt tillsynsmyndigheter. Därutöver kan skriften vara till nytta för konsulter, certifieringsorgan samt bilproducenter.

ISBN 91-620-6263-8

Utgåva 1 • dec 2001

NATURVÅRDSVERKET FÖRLAG

Naturvårdsverket Kundtjänst tel: +46 8-698 15 15,
fax: +46 8-698 15 15, e-post: kundtjanst@environ.se
Bokhandel: miljobokhandeln.com Internet: www.environ.se